

Виходячи з вищевикладеного слід зробити висновок про актуальність та доцільність розробки механізму запозичення міжнародного досвіду в сфері охорони довкілля.

Література:

1. Бородін Є., Калашник Н. Роль самоосвіти у підвищенні рівня професійного розвитку державних службовців: європейський досвід. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/-soc_gum/Dums/2012_2/12beised.pdf.
2. Малышева Н.Р. Состояние и основные тенденции развития международного права окружающей среды / Малышева Н.Р. // Міжнародне право навколишнього середовища: стан та перспективи розвитку: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 вересня 2010 р.). – К.: ТОВ «Видавництво географічної літератури «Обрії», 2010. – С. 12-20.
3. Столітній А. В. Зарубіжний досвід застосування адміністративного затримання та шляхи його запозичення для України / Столітній А. В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-2/12cavzdu.pdf>.
4. Зайчук О. В., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права. Академічний курс. Підручник. / Зайчук О. В., Оніщенко Н. М. – Київ: Юрінком Інтер, 2006. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ebk.net.ua/Book/law/-zaychuk_tdp/part3/1203.htm.

Ігнатенко І. В.
аспірант кафедри земельного та аграрного права
Національного університету «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»

ЗОНУВАННЯ ЗЕМЕЛЬ ЯК ПРАВОВИЙ ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні для досягнення різних цілей зонування широко застосовується в рамках декількох галузей законодавства. Так, чинним законодавством та в літературі передбачаються різні види зонування, що мають суттєві відмінності: функціональне, містобудівне, екологічне, сільськогосподарське, ландшафтне, агроландшафтне, природно-сільськогосподарське, еколого-економічне, протиерозійне, кадастрове, історико-культурне, земельно-оціночне тощо. Мета проведення різноманітних зонувань неоднакова, проте їх об'єктом часто постає одна й та сама територія.

У загальному вигляді зонування земель можна визначити як поділ земель у межах населених пунктів на певні функціональні зони, який здійснюється на підставі затвердженого органом місцевого самоврядування плану зонування

території, з метою встановлення дозволеного використання земельних ділянок в межах цих зон. Рішення із зонування земель приймають, виходячи з таких основних принципів: пріоритетного використання землі як природного ресурсу та основного засобу виробництва; з урахуванням екологічних пріоритетів землекористування, охорони навколишнього природного середовища; з урахуванням ландшафтної структури території та якісної характеристики земель; з урахуванням державних, громадських і приватних інтересів під час зонування земель; відкритості інформації із зонування; забезпечення найбільш сприятливих умов для ведення сільського господарства; обов'язковості дотримання встановленого правового режиму землекористування у визначених межах зон земель за категоріями для фізичних і юридичних осіб, органів влади місцевого самоврядування і використання цих принципів і механізмів дозволить раціонально використовувати природні ресурси тощо.

Що стосується екологічного зонування, то воно являє собою поділ територій відповідно до їх особливих природоохоронних, екологічних, естетичних, рекреаційних, історико-культурних цінностей з урахуванням передбачених законом обмежень на їх планування, забудову та іншого використання, з метою збереження та екологічно збалансованого використання земельних ресурсів.

Правовою основою для такого висновку виступає аналіз положень Закону України «Про екологічну мережу» від 24.06.2004 р. [1]. Так, відповідно до ст.ст. 4, 5, 14, 15, 18, 20, 21 – формування, збереження та використання екомережі здійснюється за принципом удосконалення складу земель України шляхом забезпечення науково-обґрунтованого співвідношення між різними категоріями земель. Проектування екомережі передбачає визначення територій, що мають особливу природоохоронну, екологічну, наукову, естетичну, рекреаційну, історико-культурну цінність з урахуванням передбачених законом обмежень на їх планування, забудову та інше використання. Зведена схема формування екомережі України, регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є

основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації а також здійснення господарської та іншої діяльності.

Цікавим є той факт, що за законодавством, наприклад, США та Російської Федерації виділяється екологічне зонування. Так, у США одним з проявів екологізації правового регулювання землекористування є екологічне зонування, здійснюване шляхом встановлення екологічних зон. В екологічних зонах забороняються види землекористування і виробництво робіт, несумісних з інтересами охорони навколишнього середовища. Екологічне зонування поширюється на заболочені і зволожені землі, прибережні смуги, ерозійні землі, землі берегів річок, озер та інших водних об'єктів, що представляють інтерес з точки зору охорони дикої природи, естетичних якостей ландшафту, відпочинку населення та ін. [2].¹⁰⁴

На жаль, в Україні даний вид зонування поки що відсутній. Однак закріплення б такого виду зонування сприяло б дотриманню вимог екологічної безпеки під час планування та забудови населених пунктів. У такому контексті необхідно погодитись з думкою Н.Л. Ільїної, яка вважає, що характерною рисою законодавства України в сфері забезпечення екологічної безпеки у плануванні та забудові міст України є розпорошеність правових норм, які регулюють відносини в сфері забезпечення екологічної безпеки містобудівної діяльності по різних нормативних актах, відсутність між ними внутрішнього зв'язку та діалектичної єдності, а також низький рівень структуризації та конкретизації в регулюванні правовідносин даного виду екологічної безпеки [3, с. 173].

Тому, в сучасних умовах виникла необхідність внесення змін до чинного законодавства, зокрема до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р., передбачивши в ньому окремий

¹⁰⁴ Федеральним законом РФ від 1 травня 1999 р. «Про охорону озера Байкал» у законодавство введено інститут екологічного зонування, що представляє собою сукупність нормативних положень, за допомогою реалізації яких здійснюється захист Байкальської природної території з метою збереження унікальної екологічної системи озера Байкал і запобігання негативного впливу господарської та іншої діяльності на її стан.

розділ про забезпечення екологічної безпеки у плануванні та забудові населених пунктів, де передбачити загальні принципи і пріоритети екологічної безпеки у плануванні і забудові міст України, закріпити вимоги екологічної безпеки в цій галузі та ефективний механізм правового забезпечення останньої.

Таким чином, можна зробити висновок, що правовий режим земель у межах населених пунктів має закріплюватись на основі планування територій з урахуванням вимог чинного законодавства України щодо формування національної екологічної мережі, а також на основі пріоритетності вимог екологічної безпеки під час зонування земель.

Список використаної літератури:

1. Про екологічну мережу : Закон України від 24.06.2004 № 1864-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 45. – Ст. 502.
2. Галятин М. Ю. Зонирование – способ правового регулирования земельных отношений в США / М. Ю. Галятин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.law.edu.ru/article/article.asp?articleID=186961>. – Загл. с экрана.
3. Ільїна Н. Л. Організаційно-правові засади забезпечення екологічної безпеки у плануванні та забудові міст України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Н. Л. Ільїна ; Київський національний університет імені Т.Г.Шевченка. – К., 2008. – 206 с.

*Ковач Д.Л.
аспірант кафедри земельного та аграрного права
Національного університету «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»*

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ НА ЗЕМЛЮВ УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Система реєстрації прав на землю у світі має свої відмінності. За характером реєстрації всі реєстраційні системи можна умовно поділити на кілька груп: а) систему реєстрації документів, або систему реєстрації угод («Registration of Deeds»), яка передбачає внесення до реєстрів відомостей про нерухоме майно, не гарантованих державою або недержавною організацією (характерна для Франції, Бельгії, Люксембургу, колишніх французьких колоній, США та ін. країн); б) систему реєстрації титулів, яка передбачає визнання,